

Shahid Bahonar
University of Kerman

Iranian Society for
the Promotion of Persian Language
and Literature

A Comparative Study of "The Devil's Stones" by Monirou Ravanipour and "The Lottery" by Shirley Jackson *

Roohollah Roozbeh¹ Zahra Khozaei Ravari² Rouhollah Nematollahi³
Zadmeh Torabi⁴

Abstract

1. Introduction

In the realm of literature, narratives deeply embedded with themes of tradition, superstition, and the complexities of human nature often captivate readers across generations. Two such timeless works, "The Devil's Stones" by Munirou Ravanipour and "The Lottery" by Shirley Jackson, stand out as compelling pieces that explore the darker aspects of society and the human psyche. This comparative study delves into the eerie similarities and intriguing differences between these two gripping tales, shedding light on how they both unravel chilling truths about the societies they depict. This study embarks on a journey through these haunting narratives to uncover the nuances that make them captivating pieces of literary art.

2. Methodology

The following Comparative Study of "The Devil's Stones" by Munirou Ravanipour and "The Lottery" by Shirley Jackson employ a structured methodology to effectively analyze and draw parallels

* Article history:

Received 21 February 2024

Received in revised form 20 April 2024

Journal of Comparative Literature

Year 16, No. 30, autumn and winter 2024

Accepted 12 May 2024

Published online: 20 August 2024

Publisher: Shahid Bahonar University of Kerman

© The Author(s).

1. Assistant Professor of Foreign Languages Department Shahid Bahonar University, Kerman, Iran. E-mail: r.roozbeh@uk.ac.ir
- 2., Assistant Professor of Foreign Languages Department Shahid Bahonar University, Kerman, Iran. E-mail: zahrakhozaei@uk.ac.ir
3. (**Corresponding author**) Assistant Professor of Foreign Languages Department, Shahid Bahonar University, Kerman, Iran. E-mail: nematollahi@uk.ac.ir
4. Assistant Professor of English Language Department, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran. E-mail: zadmehratorabi@lihu.usb.ac.ir

between the two narratives. First it conducts a comprehensive literature review on both "The Devil's Stones" and "The Lottery" and analyzes critical essays, scholarly articles, and other relevant sources that discuss the themes, characters, symbolism, and narrative techniques employed by Ravanipour and Jackson in their respective works. Secondly the article performs a close textual analysis of both works to identify key literary elements such as plot structure, character development, setting, and symbolism paying special attention to how the authors use these elements to convey their thematic concerns and engage with their audiences. Thirdly it develops a comparative framework based on Rene Wellek's theory of comparative literature that outlines the specific aspects it intended to compare and contrast between "The Devil's Stones" and "The Lottery" including thematic similarities and differences, stylistic techniques, socio-cultural contexts, and narrative strategies employed by the authors. Then it explored the central themes present in both narratives and examined how Ravanipour and Jackson address common themes such as tradition, community dynamics, human nature, violence, and fate as well as comparing and contrasting the characters portrayed in "The Devil's Stones" and "The Lottery." Going through their motivations, relationships, and the ways in which they contribute to the overall narrative structure and thematic development of each story.

3. Discussion

In the discussion section, similar themes are deliberated in "Devil's Stones" and "The Lottery." One of these shared themes is the anti-superstition stance taken by Moniro Roufinopour and Shirley Jackson. In the narrative of "Devil's Stones," superstition holds sway over the community. Moniro Ravanipour endeavors to depict the younger generation challenging and eclipsing the antiquated beliefs of the elder generation with their illuminating perspectives and broader horizons. The storyline unfolds with Maryam, a first-year medical student, returning to her village for the semester break. The villagers cast doubt on her innocence, leading the elderly nanny and the villagers to investigate her purity. The narrative's crux lies in the confrontation between the elderly nanny and Maryam. In "Devil's Stones," Maryam, true to her name, strives to defy entrenched superstitious customs and traditions of the past:

She strolled through various alleys, where open doors adorned with deer horns and mountain goats acted as protective symbols against misfortune and disaster. Fast forward eight years, he would become a doctor and return to the village. Perhaps by then, he would witness these symbols being taken down one by one, showcasing patience as a virtue. Feeling disheartened by the sight of these adorned doors, she contemplated opening a space and seeking assistance from the young women in the village. She couldn't shake the memory of witnessing the nanny's actions towards a neighbor's woman some years prior. During a time when the neighbor was suffering from a stomach ailment, the nanny attempted an unorthodox remedy by waving fire and a pipe in the air, causing the woman to writhe in pain. Urged by agony, the woman pleaded for more salt to be thrown into the fire, but to her horror, the nanny forcefully pressed a scalding hand onto the woman's thigh, resulting in a piercing scream (Ravanipour 1990: 14).

In her compelling short story "The Lottery," Shirley Jackson denounces the harmful traditions entrenched in society and casts a critical eye on the unquestioning adherence to these customs. The narrative revolves around a small American village's annual ritual known as the Lottery, where a resident is arbitrarily chosen and subjected to being stoned as a means to purportedly bring about prosperity and safeguard the town from misfortune. Nebeker asserts that Shirley Jackson exposes the innate cruelty that lurks beneath the veneer of civilization, a theme camouflaged within the story's fabric (Nebeker, 1974: 100). Nebeker recognizes the narrative's influential impact and contends that the psychological jolt stemming from a ritualistic homicide within the mundane setting of a close-knit community lingers long in memory. Within this tale, ostensibly in the name of village welfare, the inhabitants partake in a ceremony called the lottery, honoring the ancestral tradition of selecting an individual for stoning. Shirley Jackson deftly employs various artifacts such as the enigmatic black box, stones, and character names to elucidate deeper meanings beyond their literal interpretations. These symbolic elements are intricately intertwined to depict a stark portrayal of a community mindlessly adhering to archaic and superstitious practices. Through these evocative symbols, Jackson guides the reader towards a sobering realization of the profound dangers and tragedies that unfold when individuals mindlessly conform to tradition without questioning or understanding the rationale behind their actions.

4. Conclusion

"Devil's Stones" and "The Lottery" were compared by René Wellek. Through this comparison, it was discovered that these two narratives share similarities in terms of literature and intertextuality, encompassing the equilibrium and parity of characters, colors, symbols, and themes. In the Devil's Stones, the elderly nanny mirrors balance and parity with the aged Warner. Warner, whose name implies caution, emulates the role of the nanny. Both characters caution against perpetuating superstitions. They serve as the custodians of the village, advocating for the adherence to misguided customs. The color black recurrently emerges in both narratives as a symbol of malevolence, obscurity, and gloom. Additionally, a prominent motif in both stories is the stone, symbolizing obstinacy and resistance to enlightenment and progress. The youth in both stories challenge erroneous traditions, striving for the dismantling and abolition of such superstitions, indicating a generational conflict present in both narratives. Utilizing the village backdrop, both stories highlight the myopia and stagnation prevalent among the populace, as they combat superstition. Tragically, both tales culminate in a somber and desolate conclusion: Tessy and Maryam meet their demise beneath the stones. The authors depict Tessy and Maryam as victims of callousness, cruelty, and the darkness that prevails in individuals who transition from obedience to righteousness to succumbing to their own self-interests. These unfeeling individuals, ensnared by superstition, have forsaken reason and justice. By juxtaposing these two stories, it becomes apparent that "The Devil's Stones" and "The Lottery" merit recognition in the realm of global literature. The authors address universal concerns, decry oppression, and employ their pens in defense of the downtrodden. The anti-superstition stance, a universal theme in this analysis, unites these two writers and brings them together, as both Muniro Ravanipour and Shirley Jackson prioritize serving humanity, striving to liberate it from the clutches of superstition. Ravanipour and Jackson critique those who view religion merely through its rituals and external facades, neglecting ethics. Despite the resemblances in content and narrative style, accounting for Shirley Jackson's chronological precedence, it can be posited that Muniro Raufanipour was somewhat influenced by Shirley

Jackson as a distinctive storyteller and influential figure in the field of storytelling.

Keywords: Comparative Study, Lottery, Devil's Stones, Intertextuality, Literature

References [in Persian]

- Jabari Qarabagh, F. & Dorri, N. (1402). Comparative study of Iranian and German folk tales (case study: Molla Nasreddin's tales and Grimm Brothers' Fairy Tales). *Comparative Literature Journal*, 15(28), 1-32. doi: 10.22103/jcl.2023.20369.3546
- Rahmanian, Z. Adelzadeh, P. and Pashaei Fakhri, K. (2019). Religious Anthropology in the works of Muniro Ravanipour and Shahrenoush Parsipour. *Stylistics of Persian poetry and prose* (Bahar Adeb), 13(2 (48)), 177-192.
- Ravanipour, M. (1369) *Devil's Stones*, first edition, Tehran: Kerzan Publishing.
- Shakri, J. & Roozbeh, R. (1401). A comparative analysis of Fariba Wafi's novel *Dream of Tibet* and Margaret Atwood's *The Robber Bride* from a feminist perspective. *Comparative Literature Journal*, 14(26), 159-190. doi: 10.22103/jcl.2022.18495.3377
- Ghasemzadeh, R. Farzi, H. and Dehghan, A. (2016). The challenge of tradition and modernity in the novel "Ahl Ghareq" by Muniro Ravanipour. *Persian Language and Literature* (Journal of Tabriz University Faculty of Literature and Humanities), 70 (235), pp:179-202.
- Monesan, F. Khafi, A. Taslimi, A. and Khazanehdarloo, M. (2013). "Mythological insight in the works of Muniro Ravanipour" *Mystical and mythological literature* (Persian language and literature), volume: 10, volume: 37, pp: 303-337.
- Nazimian, R. and Tabatabai, S. (2012) "Comparative study of the main character and its characterization in the story of Sharaf Yusuf Idris and the Devil's stones by Muniro Ravanipour" *Comparative Literature Exploration* (Former Criticism and Comparative Literature) second year, number 7, pp: 131-151 .

References [In English]:

- Bagchee, Shyamal. (1979) "Design of Darkness in Shirley Jackson's 'The Lottery'." *Notes on Contemporary Literature*. Vol9 4: 8-9

- Bentham, Jeremy. (1977). *A Comment on the Commentaries and a Fragment on Government*, edited by J. H. Burns and H. L. A. Hart. London: The Athlone Press.
- Bloom, Harold (2009). *Shirley Jackson*. New York: Infobase Publishing.
- Freimuth, Vicki S., and Kathleen Jamieson (1977). “‘The Lottery’: An Empirical Analysis of Its Impact.” *Research in the Teaching of English* 11, no. 3: 235–43. <http://www.jstor.org/stable/40170828>.
- Friedman, Lenemaja. (1975). *Shirley Jackson*. No. 253. Twayne Pub.
- Gibson, James M. “An Old Testament Analogue for ‘The Lottery.’” *Journal of Modern Literature* 11, no. 1 (1984): 193–95. <http://www.jstor.org/stable/3831163>.
- Jackson, Shirley. (2008) *The Lottery*. New York: Creative Education Publication.
- Laing, R. D. (1967) *The Politics of Experience*, New York: Ballantine Books.
- Lainoff, Seymour. (1954). “Jackson’s the Lottery”, *The Explicator*, 12:5, 74, DOI: 10.1080/00144940.1954.11481741.
- Lifton, Robert Jay, (1970) *Boundaries*. New York: Vintage Books.
- May, Rollo, (1969). *Love and Will*, New York: Norton.
- Nebeker, Helen. E. (1974). “The Lottery”: Symbolic Tour de Force. *American Literature*, 46(1), 100–108. <https://doi.org/10.2307/2924129>
- Parks, John. G. (1984). Chambers of Yearning: Shirley Jackson’s Use of the Gothic. *Twentieth Century Literature*, 30(1), 15–29. <https://doi.org/10.2307/441187>
- Rubinoff, Lionel. (1968). *The Pornography of Power*. New York: Ballantine Books.
- Skard, Sigmund. “The Use of Color in Literature: A Survey of Research.” *Proceedings of the American Philosophical Society*, vol. 90, no. 3, 1946, pp. 163–249. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/3301043>. Accessed 14 Dec. 2022.
- Vernon, John. (1973) *The Garden and the Map: Schizophrenia in Twentieth Century Literature and Culture*. Urbana: University of Illinois Press.
- Wellek, René (1963). *Concepts of Criticism* ed. S. G. Nichols, Jr. New Haven and London: Yale UP.

Williams, Richard, H. (1979) "A Critique of the Sampling Plan Used in Shirley Jackson's 'The Lottery'" *Journal of Modern Literature* V, II, 543-44.

بررسی تطبیقی «سنگ‌های شیطان» منیرو روانی پور و «قرعه کشی» شرلی جکسون*

روح الله روزبه^۱؛ زهرا خزاعی راوری^۲؛ روح الله نعمت‌الهی^۳ (نویسنده مسئول)؛ زادمهر ترابی^۴

چکیده

پژوهش‌های ادبیات تطبیقی از این حیث ارزشمندند که با غیریت‌سازی به مبارزه می‌پردازند و درک و احترام به «دیگری» را با بررسی ادبیات و آثار متعلق به دیگری ارج می‌نهند. شرلی جکسون و منیرو روانی پور در داستان‌های «سنگ‌های شیطان» و «قرعه کشی» با هم قابل قیاس هستند و مفاهیم جهانی را بازنمایی می‌کنند و در بازتاب مسائل اجتماعی، همانندی‌های بسیاری در فرم و محتوای آنها قابل مشاهده است. مسئله اصلی مقاله این است که چرا این دو داستان این همه به هم شباهت دارند و شباهت‌های متناظر و هم‌ارز این دو داستان چه می‌باشند؟ منیرو روانی پور و شرلی جکسون در حالیکه در دو نقطه متفاوت زندگی می‌کنند از نمادهای همسان و هم‌ارز و شخصیت‌های متوازی استفاده کرده‌اند؛ به طوری که گاهی زبان حال شرلی جکسون را باید در داستان «سنگ‌های شیطان» منیرو روانی پور سراغ گرفت و سنگ‌هایی را که به تسی هاجینسون

* تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۲/۰۲ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱ تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۴۰۳/۰۲/۲۳

نشریه ادبیات تطبیقی، سال شانزدهم، شماره سی‌ام، بهار و تابستان ۱۴۰۳

DOI:10.22103/JCL.2024.22983.3720

صص ۱۲۷-۱۵۵

ناشر: دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

حق مؤلف © نویسنده گان

۱. استادیار بخش زبانهای خارجی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهیدباهنر کرمان، کرمان، ایران. رایانامه:

r.roozbeh@uk.ac.ir

۲. استادیار بخش زبانهای خارجی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهیدباهنر کرمان، کرمان، ایران رایانامه:

zahrakhozaei@uk.ac.ir

۳. استادیار بخش زبانهای خارجی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهیدباهنر کرمان، کرمان. رایانامه:

nematolah@uk.ac.ir

۴. استادیار بخش زبانهای خارجی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران. رایانامه:

zadmehrtorabi@lihu.usb.ac.ir

پرت می‌شود، باید سنگ‌های شیطان نامید و گاهی قربانی شدن مریم در داستان منیرو روانی‌پور را باید قرعه مرگ داستان شرلی جکسون لحاظ کرد. زیرا ریشه اینها تفکرات خرافی است که پایان غم‌انگیز نیک خواهان را رقم می‌زند. این مقاله با بهره‌گیری از مکتب ادبیات تطبیقی امریکایی بر مبنای نظریات رنه ولک که بر بینامتنیت، ادبیت و جهانی بودن ادبیات تاکید می‌کند به وجود بینامتنیت که نمود آن شباهت‌های دو داستان است پرداخته و وجه ابتکار و افتراق هر دو را کنترل کرده است. نتایج تحقیق نشان داد هر دو نویسنده محیط روستایی و کوچک را برای بیان مضمونی بزرگ یعنی خرافه‌ستیزی انتخاب کرده، پیروی کورکورانه از خرافه‌ها را سرزنش می‌کنند. برای این منظور هر دو نویسنده از تصویر و نماد سنگ که بسامد بالایی در هر دو داستان دارد استفاده کرده تا سنگدلی انسانها را به خواننده ارایه دهند. از این رو، شخصیت‌ها در دو داستان توازن و تساوی دارند، برای مثال دایه پیر و وارنر پیر در نقش هشداردهنده در دو داستان از مردم می‌خواهند از خرافه پیروی کنند، زیرا اینان رزق و روزی و قوام و دوام خود را در پیروی کورکورانه مردم از خرافه می‌بینند؛ همچنین دایه پیر شباهت شگفت‌انگیزی با آقای سامرز دارد مبنی بر اینکه هر دو به عنوان متولیان روستا نازا و ناکارآمد هستند و بقای خود را در حفظ خرافات می‌دانند. پیام هر دو داستان این است که علیرغم تمدن، ذهن انسان هنوز متوحش است. مریم و تسی در برابر خرافات و بی‌عدالتی ایستادگی می‌کنند اما سردمداران خرافه‌دوست جامعه آنان را سنگسار می‌کند، اولی سنگسار روحی، و دومی سنگسار جسمی.

واژه‌های کلیدی: بررسی تطبیقی، قرعه‌کشی، سنگ‌های شیطان، بینامتنیت، ادبیت.

۱. مقدمه

شرلی جکسون در سال ۱۹۱۶ در سانفرانسیسکو، کالیفرنیا، در خانواده لرلی جکسون و همسرش جرالدين به دنیا آمد. او در برلینگیم، کالیفرنیا بزرگ شد. در شماره ۲۲ ژوئیه ۱۹۴۸ سانفرانسیسکو کرونیکل، جکسون در پاسخ به سؤالات مداوم خوانندگانش در مورد نیت خود، بیان داشت: «تبین و تشریح داستان بسیار دشوار است. امیدوار بودم با قراردادن فضای داستان بر اساس مناسک خشن قدیمی و آوردن آن به زمان حال و در روستای خودم، بتوانم خوانندگان داستان را با نمایشی مجسم از خشونت بیهوده و غیرانسانی شوکه کنم» (بلوم، ۲۰۰۹: ۳۳-۴).

۱-۱. شرح و بیان مسئله

داستان کوتاه «قرعه کشی» شرلی جکسون با داستان کوتاه «سنگهای شیطان» منیرو روانی پور شباهت های زیادی دارد. هدف از این مقاله این است تا این دو داستان را با هم مقایسه کند و عمق نگاه دو نویسنده را بکاود و تحلیل کند. این دو داستان در مورد زنانی هستند که اسیر خرافات جامعه می شوند و در زیر سنگ های شیطانی که نماد قساوت و سنگدلی اطرافیان آنان است له می شوند.

فرضیه تحقیق این است که این دو داستان به هم بسیار شبیه هستند و از نمادها و ایمازهای متجانس استفاده می کنند و شخصیت های مشابه و متوازن دارند؛ همچنین پایان دو داستان غم انگیز است. فرضیه دیگر ما این است که این دو داستان خرافه ستیز هستند و می توان خرافه ستیزی را وجه مشترک این دو داستان در نظر گرفت. بر اساس این فرضیه ها، سوالات تحقیق شکل می گیرند که عبارتند از: ۱. داستان «سنگ های شیطان» و «قرعه کشی» چه شباهت ها و چه تفاوت هایی با هم دارند؟ ۲. با توجه به شباهت ها آیا روانی پور از شرلی جکسون تأثیر پذیرفته است؟

قیاس دو نویسنده متفاوت برای بررسی شباهت ها در ذات ادبیات تطبیقی است. بنابراین، این مقاله برای تحلیل داستان «سنگهای شیطان» و «قرعه کشی»، از نظریه های رنه ولک (Wellek) استفاده می کند. ولک به همراه آستین وارن کتابی مهم را تحت عنوان نظریه ادبیات منتشر کرد که یکی از برجسته ترین آثار برای سازماندهی نظریه ادبی است. تنوری او بر مطالعه ادبیات کشورها و زبان های مختلف متمرکز بود و وجوه تشابه و افتراق را بررسی می کرد تا به بینش هایی در مورد جنبه های جهانی تجربه انسانی دست یابد. ولک بر نیاز به یک روش شناسی دقیق در ادبیات تطبیقی تاکید می کرد و از رویکردی نظام مند که زبان، گونه های ادبی و زمینه های تاریخی را در نظر می گیرد، حمایت می کرد. وی معتقد بود منتقد و پژوهش گر ادبی باید آثار ادبی را بررسی کند تا بیند این آثار چگونه اصول جهانی ادبی و هنجارهای زیبایی شناختی را منعکس می کنند؛ به عبارت دیگر باید مفاهیم جهانی را در دو اثر مورد مطالعه بررسی کرد، زیرا همین مفاهیم دو اثر را به هم نزدیک می کند و گرنه مطالعه تطبیقی صرف بدون توجه به این نکته راه به جایی نمی برد. ولک از یک رویکرد ترکیبی به نقد ادبی حمایت می کرد، رویکردی که شامل نظریه ادبی، مطالعه دقیق آثار قبلی نقد، و درک کامل از تاریخ خلق اثر، آثار نویسنده، تاریخچه شخصی و محیط می شد. هر رویکردی که یکی از این جنبه ها را بالاتر از دیگری قرار دهد، دچار اشتباه خواهد شد. ولک

می‌گوید بهترین منتقد ادبی باید همان کاری را انجام دهد که هر دانشمند و محقق انجام می‌دهد: «مشخص و معین کردن هدف خود، یعنی اثر هنری ادبی، تعمق در آن، تجزیه و تحلیل، تفسیر، و در نهایت ارزیابی آن با معیارهای مشتق شده، تأیید شده و پشتیبانی شده توسط دانش گسترده، مشاهده نزدیک، حساسیت مشتاق و قضاوت صادقانه.» (ولک، ۱۹۶۳: ۱۷). به گفته ولک، «در نظر گرفتن تمام نظریه ادبی، نقد و تاریخ به منتقد اجازه می‌دهد تا بر ناپایداری، نسبیّت و تاریخ غلبه کند» (همان). ولک بر اهمیت مطالعه ادبیات از منظر تطبیقی تأکید می‌کند. در عمل، نظریه او محققان را تشویق می‌کند تا آثار ادبی را در زبان‌ها، فرهنگ‌ها و دوره‌های زمانی مختلف تجزیه و تحلیل کنند تا بینش‌هایی درباره مضامین، سبک‌ها و گرایش‌های جهانی در ادبیات به دست آورند. با مطالعه وجوه افتراق و وجوه اشتراک آثار مختلف، محققان می‌توانند درک خود را از متون ادبی عمیق‌تر کنند و به تنوع و به هم پیوستگی ادبیات جهان پی ببرند. رویکرد ولک دیدگاه گسترده‌تری را در مورد تحلیل ادبی ترویج می‌کند و گفتگوی میان فرهنگی را در مطالعه ادبیات تقویت می‌کند.

ولک بر استقلال ادبیات تأکید فراوان می‌کند و معتقد است منتقد ادبی باید بر ادبیت آثار تأکید کند؛ یعنی حرف آخر را باید «ادبیت» آثار ادبی بزند. یکی از نظریات کلیدی او ایده استقلال ادبیات تطبیقی است که نشان می‌دهد ادبیات تطبیقی را باید رشته‌ای متمایز و جدا از ادبیات ملی در نظر گرفت. ولک استدلال کرد که ادبیات تطبیقی نباید صرفاً به مقایسه متون از فرهنگ‌های مختلف محدود شود، بلکه باید بر پیوندها و روابط بین آثار ادبی تمرکز کند. او معتقد بود که ادبیات تطبیقی باید روش‌ها، نظریه‌ها و اصول خاص خود را داشته باشد که جدا از ادبیات ملی باشد. برای مثال ممکن است خرافه ستیزی دو اثر را به هم پیوند دهد و بررسی و مقایسه این آثار که خرافه ستیزی در آنها برجسته است و چگونگی پرداخت و اعمال خرافه ستیزی در آثار دو نویسنده مورد بحث از نظر ولک مهم و قابل تامل است. مثلاً اینکه آیا هر دو نویسنده از آرایه‌های و ایماژها و تکرار که عناصری ادبی هستند در پردازش خرافه ستیزی استفاده کرده‌اند؟ در غیر این صورت استقلال ادبیات تطبیقی زیر سوال می‌رود. به عبارت دیگر هم فرم و هم محتوا باید مورد توجه قرار گیرد. از نظر وی بینامتنیت که دو متن را به هم مرتبط کرده است و رد پای اثر ادبی متقدم را در اثر ادبی متاخر نشان می‌دهد خود از مختصات فرم و صورت به حساب می‌آید.

۱-۲. پیشینه پژوهش

در مورد آثار شرلی جکسون و آثار منیرو روانی پور تحقیقات متعددی نگاشته شده است. برخی از مقالات مرتبط با حوزه مورد مطالعه عبارتند از: «بررسی تطبیقی شخصیت اصلی و شخصیت پردازی آن در داستان حادثه شرف یوسف ادریس و سنگ‌های شیطان منیرو روانی پور» نوشته نظامیان و طباطبایی (۱۳۹۱). نظامیان و طباطبایی با نگاه جهانی به روانی پور و مقایسه‌اش با نویسنده مصری، یوسف ادریس، معتقدند داستان‌های «حادثه شرف» و «سنگ‌های شیطان» زنانی را بازنمایی می‌کنند که در پای‌بست باورهای غلط قربانی می‌شوند. شاکری و روزبه در مقاله بررسی تطبیقی رمان رؤیای تبت فریبا و فنی و عروس فریبکار مارگارت آتوود از منظر فمینیستی از رویکرد رنه ولک برای تحلیل دو رمان رؤیای تبت و عروس فریبکار بهره برده‌اند. همچنین جباری قره باغ و دری در مطالعه تطبیقی داستان‌های عامه ایرانی و آلمانی (مطالعه موردی: حکایت‌های ملانصرالدین و افسانه‌های برادران گریم) از رهیافت رنه ولک در تحلیل حکایت‌های ملانصرالدین و افسانه‌های برادران گریم استفاده کرده‌اند. رضایی در مقاله بررسی و تحلیل حضور عناصر فولکلوریک در داستان‌های منیرو روانی پور (اهل غرق، سیر یا سیربا، سنگ‌های شیطان و کنیز) بخشی به عنوان وهم و جادو ارایه کرده است و لیستی از عناصر وهمی و جادو داستان به خواننده به خوبی عرضه داشته است. می‌توان این عناصر وهمی را تحت عنوان خرافه در نظر گرفت و به جزئیات آنها و ارتباطشان با روند داستان پرداخت. مونسان، خائفی، تسلیمی، و خزانه‌دارلو (۱۳۹۳) در مقاله «بینش اساطیری در آثار منیرو روانی پور» معتقدند در آثار منیرو روانی پور عناصر بومی و اعتقادات مردم جنوب کشور به تصویر کشیده شده است، و اسطوره‌سازی از ابزار مهم نویسنده در فضا‌سازی و شخصیت‌پردازی است و ویژگی سبکی وی محسوب می‌شود. برخلاف نویسندگان فوق که معتقدند منیرو روانی پور به اعتقادات مردم جنوب اشاره دارد نویسندگان مقاله حاضر معتقدند روانی پور به مضامین و عناصر جهانی می‌پردازد که مهمترین آن مبارزه با خرافه است و معتقدند روانی پور نویسنده‌ای برجسته است که قابل قیاس با نویسندگان بین‌المللی است و این مقاله پیش‌رو هم از قبل ادبیات تطبیقی وی را با نویسنده آمریکایی شرلی جکسون قیاس کرده تا نشان دهد روانی پور نگاه جهانی دارد و فراتر از مسایل منطقه‌ای و بومی می‌رود. رحمانیان، عادل زاده، و پاشایی فخری (۱۳۹۹) در مقاله «مردم‌شناسی دینی در آثار منیرو روانی پور و شهرنوش پارسا پور» شاخص‌های مردم‌شناسی دینی را بطور کلی در جادو و جادوگری، تابو و اسطوره می‌بینند.

روانی‌پور با خرافه و مسایل خرافی در جنگ و ستیز است و این یکی از مضامین پررنگ آثار وی است. قاسم زاده، فرضی، و دهقان (۱۳۹۶) در مقاله «چالش سنت و مدرنیته در رمان «اهل غرق» منیرو روانی‌پور» نشان می‌دهند که روانی‌پور جامعه‌ای را به تصویر کشیده است که مدرنیته در آن موجب زوال سنت می‌شود. وی علی‌رغم رضایت از ظهور برخی پدیده‌های مدرن، در هیبت یک مدرنیته‌ستیز کامل ظاهر شده است. او اعتقاد دارد که با گسترش روز افزون مدرنیته، دنیای سنت روبه زوال می‌نهد. برخلاف قاسم زاده، فرضی، و دهقان، مقاله حاضر تاکید دارد که روانی‌پور در هیبت یک خرافه‌ستیز کامل ظاهر می‌شود و با تمام سنت‌های غلط مبارزه می‌کند.

در مورد ادبیات تحقیق داستان شرلی جکسون مقالاتی وجود دارد. برای مثال گیبسون (Gibson) (۱۹۸۴) در مقاله «قیاس عهد عتیق برای قرعه‌کشی» معتقد است جکسون داستان قرعه‌کشی را از تورات گرفته است. برخلاف گیبسون که قربانی را مسلم فرض می‌کند، نگارندگان مقاله حاضر معتقدند شرلی جکسون با اتخاذ مضمون قرعه‌کشی قصدش از بین بردن این سنت خرافی است و در صدد ایجاد بینش در بین خوانندگان است تا فرهنگ انسانیت و عشق را ارتقا دهد و برای این منظور با نوشتن داستان قرعه‌کشی تبعات خرافه را به خوانندگان خود یادآور شده و در جهت حذف خرافه اقدام عملی انجام داده است. لاینوف (Lainoff) (۱۹۵۴) در مقاله خود با عنوان «داستان قرعه‌کشی جکسون» به آیین بدوی قربانی سالانه استناد می‌کند که در کتاب شاخه طلایی فریزر مورد بحث قرار گرفته است. برخلاف لاینوف، مقاله پیش رو به بعد مذهبی قرعه‌کشی توجه ندارد و به بعد فرهنگی این مساله توجه کرده است زیرا پذیرش بعد مذهبی قربانی در تفسیر داستان به معنای مسلم فرض کردن این سنت غلط است. فرایدمن (Friedman) (۱۹۷۵) در کتاب خود با عنوان «شرلی جکسون» سنگسار تسی هاجینسون را به فستیوال تارگلیا در آتن باستان و آیین‌های قربانی مشابه آرتک‌ها در مکزیک مقایسه کرده است. فرایدمن هم همانند لاینوف با بعد آیینی مسئله قربانی در داستان قرعه‌کشی توجه کرده است، و فراتر از همین بعد نرفته است. اما بر خلاف فرایدمن، می‌بینیم باگچی (Bagchee) (۱۹۷۹) در مقاله خود با عنوان «طرح تاریکی در داستان قرعه‌کشی» نمادگرای جادوی سیاه و آیین‌های بدوی را کشف کرده است که چهره‌های زشت بدوی را که در زیر نقاب‌های متمدن مدرن ما پنهان شده‌اند را آشکار می‌کند. همگام با باگچی پژوهش حاضر بیان می‌دارد تمدن و توحش‌شانه به شانه هم پیش رفته‌اند و علی‌رغم تمدن ذهن انسان هنوز متوحش است.

ویلیامز (Williams) (۱۹۷۹) در مقاله خود با عنوان «نقدی بر طرح نمونه‌گیری مورد استفاده در قرعه‌کشی شرلی جکسون» تجزیه و تحلیل آماری ارائه کرده است همراه با معادلات و نمودارها جهت تعیین عدالت ریاضی قرعه‌کشی برای حمایت از اعتراض تسی که قرعه‌کشی منصفانه و درست نیست. همانند ویلیامز، جستار حاضر اذعان می‌دارد شرلی جکسون قرعه‌کشی را منصفانه نمی‌داند و اعتراض خود را نسبت به قرعه‌کشی در کلمات تسی نشان داده است.

۱-۳. ضرورت و اهمیت پژوهش

اهمیت این پژوهش در تطبیقی بودن آن است. یعنی خرافه‌ستیزی را در دو داستان با بافت‌های مختلف یکی ایرانی و دیگری امریکایی بررسی می‌کند. محققان با رودررو کردن این دو داستان اهمیت نور و روشنایی و غلبه بر ظلمت، خرافه‌ستیزی و سیاهی را برجسته کرده و با قیاس دو نویسنده از دو فرهنگ مختلف ضرورت مبارزه با ظلمت و خرافه‌ستیزی در جامعه را نشان داده‌اند. شرلی جکسون و منیرو روانی‌پور مخاطبان را لایق آگاهی می‌دانند. آنان با خلق آثاری سعی می‌کنند بینش خواننده را نسبت به ظلمت و سیاهی و خرافه بالا ببرند و آنها را از جامعه بزدایند. اهمیت بررسی این دو داستان در این است که نویسندگان پیرو نور هستند و نور را گشاینده فهم و زداینده وهم می‌دانند.

۲. بحث و بررسی

در قسمت بحث به مضامین مشابه در دو داستان، شخصیت‌های موازی در دو داستان، و نماد و ایماژهای مشابه در دو داستان «سنگ‌های شیطان» و «قرعه‌کشی» پرداخته شده است.

۲-۱. مضامین مشابه در «سنگ‌های شیطان» و «قرعه‌کشی»

۲-۱-۱. خرافه‌ستیزی منیرو روانی‌پور و شرلی جکسون

در داستان سنگ‌های شیطان خرافه در بین مردم رواج دارد. منیرو روانی‌پور می‌کوشد جوانانی را بازنمایی کند تا تفکرات کهنه پیران را به چالش کشیده و تفکرات و افق‌های تنویرگرانه خود را به رخ بکشند. پیرنگ داستان از این قرار است: مریم دانشجوی سال اول پزشکی است. وی برای تعطیلات پایان ترم به روستا باز می‌گردد و مردم روستا به معصومیتش شک می‌کنند و دایه پیر به همراه روستاییان قصد دارد دریابد آیا وی پاک است یا خیر. تنش داستان مواجهه دایه پیر با مریم است. در داستان سنگ‌های شیطان، مریم که همانند اسمش پاک است قصد براندازی رسوم و سنن قدیمی و خرافی را دارد:

راه افتاد و به کوچ‌های دیگر رسید، درهای باز و شاخ‌گوزن و آهوان کوهی که به نشانه تاراندن بلا و مصیبت بر در خانه‌ها بود تا هشت سال دیگر که پزشک شود و به آبادی برگردد شاید بتواند این نشانه‌ها را یکی یکی با صبر و حوصله از در خانه‌ها بردارد... جایی باز کند و از دختران همین آبادی کمک بگیرد... دیده بود که دایه با زن همسایه چه کرده بود. چند سال پیش وقتی زن همسایه درد چهار بادش گرفته بود و دایه با آتشی که در منقل روشن کرده بود و پیشی که در دستش بود و در هوای اتاق تکان می‌داد تا آن را وادارد که دست از جگر زن زانو بکشد، دیده بود که زبان زن قفل شده از درد و تن متشنج‌التماس کرده بود که دوباره نمک در آتش منقل بریزد و دیده بود که با صدامی بیچه، دایه یک مشت پهن داغ وسط پای زانو چپانده بود و فریاد زن را شنیده بود. (روانی‌پور، ۱۳۶۹: ۱۴)

همان‌طور که از سطور بالا بر می‌آید نویسنده با ذکر نمونه‌هایی از خرافه‌مانند «شاخ‌گوزن و آهوان کوهی» مسئولیتی بزرگ بر دوش شخصیت اصلی داستان می‌گذارد و خود را در مقام نویسنده در تاروپود شخصیت اصلی داستان می‌دمد و می‌تند. مریم در مقام یک روشنفکر «پزشک» خود را در قبال جامعه مسئول می‌داند و تمام تلاش خود را مبذول خواهد داشت تا جامعه را از دست خرافه برهاند. سپس داستان زنی زائویی را نقل می‌کند که چگونه خرافه در وضع حمل وی نقش داشته و دایه با برگ درخت قصد داشته جن را وادارد که دست از جگر زن زانو بکشد. افراد دیگر که در روستا زندگی می‌کنند، بی سواد هستند. روانی‌پور در این داستان ماجرای حیات مریم را طرح می‌کند که در حال گذر از جامعه خرافی به سوی دنیایی مدرنیته و جدید می‌باشد. مریم در مسیر زدودن خرافه‌ها گام بر می‌دارد و در این راه تنها نیست. ستاره نیز همین راه مریم را رفته است. یعنی با سنن جنگیده است «در صدام و صورت ستاره هم‌ملی و آشنایی موج می‌زد» (روانی‌پور ۱۰).

نسل جوانی که نماینده آن مریم و ستاره هستند در تضاد کامل با نسل پیر و پرتوتی هستند که دایه پیر نماینده آن است. این نسل جوان خواهان رشد و تعالی در جامعه خود است. مریم بیانگر اسم حضرت مریم است که نماد پاکی و درستی است و ستاره هم درخشانی و روشنایی را در خود دارد. ترکیب مریم و ستاره ترکیب پاکی و روشنایی است و طبیعی است خانم روانی‌پور از طریق این افراد به مبارزه با خرافه پرداخته است و خواهان غلبه روشنایی و پاکی بر سیاهی و پلشتی است. در داستان این مسیر در این جمله ترسیم شده است: «کیف دستی‌اش را محکم گرفت. از میان سنگ‌های سفید گذشت و به جانب آبادی راه افتاد» (روانی‌پور ۸). سنگ در داستان نماد آدم‌های متعصب و کوردل است که نمی‌خواهند انسان پیشرفت کند و مریم باید از اینان عبور کند تا به آبادی و آبادانی برسد، به نور و روشنایی برسد. مسیر وی حرکت از سیاهی به نور است حرکت از ظلمت به سمت روشنایی همان حرکت حضرت مریم به سمت نور که یادآور آیه ۲۵۷ سوره بقره است. خداوند انسان را از ظلمات به سمت نور هدایت می‌کند. تمام داستان «سنگ‌های شیطان» حول همین آیه می‌چرخد و می‌توان به جرئت گفت که این داستان تفسیر همین آیه است: حرکت از شیطان به سمت نور که همان خداوند و روشنایی

است که در عنوان داستان هم حضور دارد. این مسیر هموار نیست و ناملازمات فراوان دارد زیرا نور و روشنایی به راحتی به دست نمی آید: «سوز سردی از روبرو به صورتش می خورد» (روانی پور ۸) «از جانب شمال بادی موزی و سرد ریگهای بیابان را به پاها و صورتش زد، دست را پناه صورت گرفت، جمع شد و رو به آبادی، پشت به بادی که شلاقی بر شانه هایش می کوبید راه افتاد.» (روانی پور ۷)، «گردباد دور او و تخته سنگ پیچید. انکار نمی خواست او به آبادی برسد و شاید زورش آتقلر زیاد باشد که بتواند او و تخته سنگ را بلند کند و بیندازد جایی دور... دور او به شکل تخته سنگی در آید» (روانی پور ۸)، «این راه هنوز همانطور سنگلاخی پر از سنگ های شیطان و ناله باد» است (روانی پور ۸). آنچه مهم است عزم راسخ مریم است که در صفت «محکم» و جمله «دستش را پناه صورت گرفت» آشکار است. برای این منظور وی درس خوانده و به دانشگاه راه یافته است.

به زعم بعضی منتقدان، منیرو روانی پور طرفدار سنت است (قاسم زاده، فرضی، و دهقان: ۱۳۹۶: ۱۷۹) روانی پور مریم مدرن را به زنان سنتی مانند دایه پیر ترجیح می دهد. عبارت دایه پیر با لحنی کنایه آمیز به کار برده شده که دال بر از بین رفته تفکرات سنتی در داستان است و این واژه پیر بسیار در داستان تکرار شده است. دایه پیر در برابر مریم جوان قرار دارد که نماینده تفکرات تنویر گرایانه و روشن است و سعی در زدودن خرافات از جامعه دارد.

دایه پیر با ایجاد خرافه در مردم آنان را گول می زند تا به اهداف خود دست یازد. در این داستان دایه پیر با ایجاد جن، ترس در مردم به وجود می آورد: «دایه آبادی که همه چیز را بو می کشد و انگار همیشه همه جا حاضر است» (روانی پور ۱۰) «جنی که حافظ آبادی است، گناه را بو می کشد و شبانه به در خانه ای که بوی گناه آن را سنگین کند، علامت می گذارد» (روانی پور ۷). منیرو روانی پور با حالت انکار می پرسد «این جن را چه کسی دیده است؟» (۷) سپس با همین حالت انکار متوجه می شویم وی دست افرادی مانند دایه پیر را که متولی دین هستند خوانده و آن را رو می کند:

از وقتی جن حافظ آبادی سایه سنگین ابری را روی خانه ستاره دید و در خواب دایه ظاهر شد و دایه در روز روشن با پنج انگشت خنابسته به آسمانی اشاره کرد که حتی یک لکه ابر تویش نبود دو سال می گذشت. ستاره به جرم دل دوستی به مردی غریبه مجبور شد به این خانه بیاید، خانهای دور از خانه های دیگر، دو سال پیش از این خانهای نزدیک میدان آبادی داشت و با مادرش زندگی می کرد سنگ هایی که شب و روز به در و پنجره خانه ستاره کوبیده می شد، رو گرفتن زنان آبادی از او، مادر پیرش را به بستر کشاند سه روز بعد از مرگ پیرزن، غلام ژاندارم که با جیب ژاندارم مری دوماهی یک بار به

آبادی سر می‌زد، بارو بن‌دیل ستاره را بست تا او را به شهر ببرد، اما ستاره دل نداد، و زنش شد و در این خانه کاهگلی کوچک اتراق کرد. (روانی پور ۷-۸).

در سطور بالا دایه در خواب می‌بیند که جن به او می‌گوید در روی خانه ستاره ابری را دیده است. اما عبارت «حتی یک لکه ابر تویش نبود» دروغ دایه را برملا می‌سازد. ماحصل این دروغ نابودی زندگی ستاره است، اما کسی از اهل روستا متوجه نمی‌شود. کسی از اهل روستا اعتراض نمی‌کند. چرا؟ زیرا همه یسواد، زودباور و خرافی هستند. دروغ‌های متولی روستا باعث می‌شود روستاییان با سنگ به خانه ستاره حمله کنند و باعث مرگ مادر ستاره شوند و وی خانه و کاشانه خود را از دست بدهد و محقرانه در خانه کاهگلی کوچک زندگی کند. پرتاب سنگ به ستاره در این داستان برای به‌دست آوردن محصول و برکت به روستا تعبیر می‌شود درست همانند داستان قرعه‌کشی که مردم روستا به تسی‌هاچینسون سنگ پرتاب می‌کند و او را سنگسار می‌کنند تا محصول و برکت روستا زیاد شود. ستاره و مریم در داستان ایرانی و تسی در داستان قرعه‌کشی قربانیان جوامعی هستند که در آنها خرافه جهل و نادانی در اوج خود است.

دایه پیر حتی نمی‌خواهد مریم به دانشگاه برود: «همو بود که می‌خواست رأی مادر را نزنه». دایه دوست نداشته است مریم به دانشگاه برود زیرا از اینکه مریم علم و دانش کسب کند هراسان است. مریم نماد سفیدی و روشنفکری است در حالی که دایه پیر نماد سیاهی و جهل است: «دایه با لباس سیاه همیشگی‌اش که بالای تنور نشسته بود. همیشه سیاه می‌پوشید و همیشه تنها بود...» (روانی پور: ۱۳). همانطور که ذکر شد منیرو روانی پور مریم را نماد مریم عدرا توصیف می‌کند که این عبارت در داستان به کار رفته است «مگر مریم عدرا دیده‌ای» (همان، ۱۴). روانی پور به دنبال روشنی و آگاهی دادن به خواننده است تا نشان دهد سنت‌های غلط باعث ظلم و ستم در حق افراد می‌شود و باید در برابر آنها ایستاد. منیرو روانی پور به مدد رنگ قادر است تصویری از اشخاص ترسیم کند تا خواننده بهتر آنان را بشناسد. سیگموند اسکارد (Skard) معتقد است رنگ‌ها یکی از آشکارترین عناصر در دنیای فیزیکی هستند، تا حدی که غیبت کامل آنها غیر معمول است. آنها به روشهای بی‌شماری با زندگی عاطفی و فکری انسان درگیر شده‌اند و همیشه عنصر مهمی از فرهنگ بشر بوده‌اند. از همان آغاز، آنها در دین و جادو، مناسک و نمادگرایی و در کل تمدن مادی نقش داشتند. (Skard, 1946: 164)

شرلی جکسون در داستان کوتاه خود «قرعه‌کشی» نیز همانند منیرو روانی‌پور به جنگ سنت‌های غلط اجتماع می‌رود و پیروی کورکورانه از این سنت‌ها را به باد انتقاد می‌گیرد. پیرنگ داستان «قرعه‌کشی» از این قرار است یک روستای کوچک آمریکایی یک سنت سالانه به نام قرعه‌کشی را برگزار می‌کند، که در آن یکی از اعضای روستا به طور تصادفی انتخاب می‌شود و سنگسار می‌شود تا برکت زیاد شود و شهر از فال شوم در امان بماند. نبر (Nebeker) معتقد است شرلی جکسون به وحشیگری ذاتی انسان که در زیر تله‌های متمدن او پنهان شده است، اشاره می‌کند (نبر، ۱۹۷۴: ۱۰۰). نبر به نفوذ و قدرت داستان اذعان دارد و اعتقاد دارد که شوک روانی قتل آیینی در فضایی مدرن و عادی شهری کوچک را نمی‌توان به راحتی فراموش کرد. در این داستان، مردم روستا به بهانه برکت برای روستا در مراسمی که قرعه‌کشی نام دارد شرکت می‌کنند تا طبق رسم اسلافشان در مناسک قرعه‌فردی را برای سنگسار انتخاب کنند.

شرلی جکسون در این داستان از اشیاء مختلفی مانند جعبه سیاه، سنگ‌ها و نام شخصیت‌ها استفاده می‌کند تا چیزی فراتر از چیزهای ساده یا اشیاء را ارائه دهد. این اشیاء و نمادها در هم تنیده شده‌اند تا تصویری تیره و تار از یک روستا ترسیم کنند که کورکورانه از یک سنت خرافی قدیمی پیروی می‌کند. جکسون خلاقانه از این نمادها برای کمک به خواننده استفاده می‌کند تا فاجعه و خطر بزرگ‌تری را در جامعه گوشزد کند، زمانی که مردم کورکورانه کاری را انجام می‌دهند دلیلی که اقامه می‌کنند این است که این رسم یک سنت است، آن را باور دارند و به آن پایبند هستند.

به زعم شرلی جکسون قرعه‌کشی بیانگر هر عمل، رفتار یا سنت خدشه‌ناپذیر و تسلیم‌ناپذیری است که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود و بدون هیچ‌گونه سوال یا اعتراضی از طرف روستاییان پیروی می‌شود. با وجود این واقعیت که رسم قرعه‌کشی کشنده، بی‌رحمانه و غیرعادی است، مردم روستا همچنان با کمال میل در آن شرکت می‌کنند و آن را محل ایراد نمی‌پندارند و از این رو این رسم خرافی قرعه‌کشی در بافت جامعه مشهود و مستقر شده است. در ابتدای قرعه‌کشی، یکی از شخصیت‌ها، آقای سامرز، با کمال خونسردی و آرامش می‌گوید: «بهتر است شروع کنیم، کار را تمام کنیم، برگردیم سر کارمون» (جکسون، ۲۰۰۸: ۱۱). این نشان می‌دهد که این مسئله سنگسار قبیح خود را از دست داده و هویت وجودی خود را در کارگاه معرفتی ذهن روستاییان متفن و محکم کرده و

بخشی از کیان فکری و فرهنگی آنان شده است. جرمی بنتم (Bentham) معتقد است معیار و سنجش درستی و نادرستی، نظر اکثریت افراد است (بنتم ۱۹۷۷: ۳۹۳). این جمله بنتم در این داستان حضور و نمود دارد. چگونه هیچ کس در دهکده نیست واقعاً به این آیین اهمیت ندهد. مردم آن را بیشتر به عنوان یک سنت می‌دانند که باید انجام شود. این واقعیت که آنها می‌خواهند با سنگسار کردن یک نفر جان یک انسان را بگیرند، قبح خود را کاملاً برای آنها از دست داده است و از نظر ما لکه ننگی است که بر تارک آن جامعه حک شده است. جکسون به موضوع سنگسار انسانی بیگانه پرداخته تا برای ما به عنوان خوانندگان این گناه قبحش را از دست ندهد و از این ننگ و لکه تاریک شو که شویم، تا هر چه بیشتر نسبت به هموعانمان لطیف‌تر و مهربان‌تر شویم. پارکس (Parks) معتقد است یکی از دغدغه‌های اصلی جکسون در طول زندگی حرفه‌اش کاوش در مورد لکه تاریک غیرقابل درک بر روح انسان و کوری مداوم ما و در نتیجه آسیب‌پذیری در برابر آن است (پارکس، ۱۹۸۴: ۱۷).

۲-۱-۲. بستر مشابه

با انتخاب محیط‌های کوچک و تاکید بر آن نویسندگان مورد بحث ما به طور عمد بستر هر دو داستان را روستای کوچکی قرار می‌دهند که در آن خرافه جریان دارد. از انتخاب بستر داستان به این نتیجه متحمل می‌رسیم که هر چه محیط کوچکتر باشد خرافه بیشتر است، و هر چه محیط کوچکتر باشد افراد کوتاه فکرتر هستند. در داستان قرعه‌کشی کلمه روستا بیش از پانزده بار تکرار شده است و کلمه «کوچک» هم بیش از ده بار تکرار شده است که نشان از کوچکی و کوتاه فکری افراد دارد. این روستا در داستان قرعه‌کشی تنها سیصد نفر جمعیت دارد: «در این روستا فقط سیصد نفر زندگی می‌کردند» (جکسون، ۲۰۰۸: ۱۰). اشاره به تعداد جمعیت روستا از طرف شرلی جکسون تعمدی است و این تعداد سیصد نفر دو بار تکرار شده است. شرلی جکسون بر کوچکی روستا تاکید فراوان دارد.

در داستان سنگ‌های شیطان نیز کلمه «آبادی» بیش از بیست بار تکرار شده است و واژه کوچک نیز بیش از ده بار تکرار شده است. جالب اینکه در داستان منیرو روانی پور پنجره‌ها بسیار کوچک توصیف می‌شود که نشان از کوچکی تفکر و افق فکری و تاریک‌اندیشی افرادی هست که در این محیط کوچک رشد می‌کنند. در این داستان پنجره‌های کوچک روستا با پنجره‌های باز و بزرگ شهر شیراز مقایسه می‌شوند. واژه پنجره در داستان منیرو روانی پور بیش از بیست بار تکرار شده

است و نکته جالب اینک این پنجره‌های کوچک به طور معناداری با اخم و با تنگ خلقی و ترش رویی تداعی می‌شوند:

دستش را برای زن تکان داد. نگاه بیزار و یخزده زن را دید و سرش را که دوباره تورفت و دولنگه پنجره را با سر و صدا بست. جا خورد. زلیخا بود. چرا سلامش را نگرفت؟ نگاه کرد و دید که دو پنجره دیگر باز شد و زنانی که اخم کرده بودند پسرانشان را صدا زدند و با دیدن او روی ترش کردند و بعد لنگه‌های پنجره که با سر و صدا بسته شد... ایستاده بود وسط میدان با پنجره‌های عبوس و بسته و بچه‌ها که گریخته بودند و نگاه بیزار زن‌ها که هنوز توی میدان بود... دید که از پشت پنجره بسته از لای درزها نگاهش می‌کنند. (روانی پور، ۱۳۶۹: ۱۲)

همانطور مشخص است این پنجره‌های کوچک تناسبی با برقراری ارتباط ندارند و همانند افراد عبوس و بسته اند. منبر و این روستای کوچک با این مختصات فکری را به شهر یزرگ شیراز قیاس کرده تا نشان دهد مریم ازین تفکر کوچک عبور کرده است و به افق‌های روشنائی نزدیک شده است. روی زمین دانه‌های خشکیده پشکل با باد می‌رفت. قوز کرده بود. سینه به سینه باد و این سرما سوز بادی داشت. استخوان‌هایش تیر می‌کشید و فرق می‌کرد با سرمای شیراز که باران یکنیز و نرم می‌آمد و دلت می‌خواست بروی توی خیابان زیر سروهای بلند قدم بزنی و دانه‌های برف نرم روی سر و صورتت چکه کند بی آنکه خیس شوی و میدان‌ها همه سبز بود با فواره‌های بلند آب و خانه‌ها و پنجره‌های روشن و بزرگ... و آن شهر چقدر دور بود... دور. (همان)

در داستان دانه‌های خشکیده پشکل به محیط خشکیده، تکیده و کوچک روستا اشاره دارد. در خطوط بالا می‌بینیم که روستا با شهر قیاس شده است و این قیاس برای مقایسه سطح تفکر افراد به کار گرفته شده است. هر چه محیط بزرگتر سطح تفکر افراد به همان میزان بالاتر است. این قیاس در داستان تکرار شده است. یک بار دیگر می‌بینیم که داستان به همین تقابل شهر و روستا و کوچکی و کوتاهی فکر آدم‌ها اشاره کرده است: «به اولین خانه نزدیک می‌شد... هنوز کاهگلی! با درهای کوتاه و پنجره‌های کوچک که تنها سری می‌توانست در چهارچوب آن جا بگیرد و آن پنجره‌های باز در شیراز... در خانه‌ها و کلاس‌ها» (روانی پور ۹). این تکرار کوچکی پنجره‌ها تأکیدی است که معطوف به میزان وسعت کم ارتباط و عدم درک متقابل بین افراد در روستا است. این فضای مکانی کوچک در داستان قرعه‌کشی هم یافت می‌شود. در این روستا نیز تفکر سطحی و کوتاه با کوچکی محیط هم‌خوانی و هم‌نوایی دارد. شرلی چکسون نیز بر کوچکی محیط تأکید می‌کند و می‌گوید تمام ساکنین این روستا تعدادشان

سیصد نفر است. این تاکید بر کوچکی محیط و کوتاه فکری افراد است. در هر دو داستان افراد نماد سنگ هستند و باعث مرگ مریم و مرگ تسی هاپینسنگ می‌شوند.

۲-۱-۳. شخصیت های موازی

۲-۱-۳-۱. مریم / تسی

مریم و تسی را باید قهرمانان ایستادگی در برابر خرافه دانست. هر دو در برابر خرافات ایستادگی می‌کنند. مریم در داستان سنگ‌های شیطان تمام هم و غم خود را برای از بین بردن خرافه به کار می‌برد. مریم معتقد است باید با صبر و حوصله این کار را انجام داد و به زعم وی فرایند حذف خرافات فرایندی زمانبر و پیچیده است. تسی به صراحت اعلام می‌کند قرعه‌کشی ناعادلانه است و کار درستی نیست. در نهایت تسی در مراسم قرعه‌کشی سنگسار می‌شود. مریم هم در نتیجه مقاومت در برابر خرافه‌ها به ناپاکی متهم می‌شود و با حمله روستائیان برای صحت و سقم پاکی‌اش از نظر روحی نابود می‌شود. تسی با مریم در این مورد متفاوت است. تسی با کمال میل در مراسم قرعه‌کشی شرکت می‌کند و وقتی اسم شوهرش به عنوان رئیس خانواده انتخاب می‌شود زبان به اعتراض می‌گشاید. اعتراض وی به قرعه‌کشی به این دلیل است که فرد سنگسار شونده قطعا از خانواده وی است؛ چون طبق قانون قرعه‌کشی ابتدا روسای خانواده‌ها باید با برداشتن کاغذ از داخل جعبه مرحله اول قرعه‌کشی را انجام دهند. حال آقای هاجینسون انتخاب شده، مرحله بعدی انتخاب یکی از اعضای خانواده آقای هاجینسون است به این شکل که در این مرحله فقط اسامی اعضای خانواده آقای هاجینسون در جعبه سیاه قرار می‌گیرد؛ از این رو، تسی با مریم برای زدودن خرافه‌ها چندان هم‌ارز و همسان نیست، اما همین که در برابر این سنت اعتراض می‌کند و آن را ناعادلانه می‌پندارد نشانه ایستادگی وی در برابر این سنت خرافی است. البته دلیلی که تسی برای اعتراض اقامه می‌کند این است که آقای سامرز به همسر تسی یعنی آقای هاجینسون فرصت کافی برای انتخاب برگ کاغذ نداده است.

۲-۱-۳-۲. دایه پیر / وارنر پیر

دایه پیر و وارنر پیر بسیار به هم شبیه هستند. وارنر در زبان انگلیسی به معنی هشداردهنده است. وی به دنبال حفظ سنت خرافه است. همانند وارنر، دایه پیر در داستان سنگ‌های شیطان نقش هشداردهنده را نیز ایفا می‌کند تا رسوم خرافی حفظ شوند، چون منافع آنان از این طریق تامین می‌شود درست مانند وارنر که در داستان قرعه‌کشی نقش هشداردهنده را ایفا می‌کند، زیرا آنان از این راه ارتزاق می‌کنند. بنابراین

تلاش می‌کنند رسوم خرافی را زنده نگه دارند. وارنر حذف سنت قرعه‌کشی را مساوی با مشکلات و بدبختی می‌داند و معتقد است طلایه‌دار این حذف یک مشت جوان احمق هستند. در بخشی دیگر از داستان وارنر حذف قرعه‌کشی را مساوی با عدم برکت و محصول می‌داند و معتقد است «یک مشت احمق دیوانه، که به حرف جوانان گوش می‌دهند، هیچ چیز برای آنان به اندازه کافی خوب نیست. آنها می‌خواهند برگردند به زندگی در غارها، هیچ کس دیگر کار نمی‌کند» (جکسون، ۱۹۹۸: ۱۴). حرف آقای وارنر این ضرب‌المثل است «قرعه‌کشی در ژوئن، ذرت فراوان». همیشه یک قرعه‌کشی وجود داشته است. «همان». چنانکه از این سطور بالا استنباط می‌شود در داستان «قرعه‌کشی» همانند داستان «سنگهای شیطان» جوانان در برابر رسم و سنت خرافی و غلط به پا خاسته‌اند و زمزمه اینکه این سنت را نابود کنند شنیده می‌شود.

در داستان «سنگهای شیطان» منیرو روانی پور «دایه پیر» سعی دارد جامعه در رخوت و رکود و سنت‌های غلط باقی بماند؛ چراکه بقای خود را در همین عقب افتادگی مردم روستا می‌داند. فقر فرهنگی و جهل باعث می‌شود وی به آسانی به بقای خود ادامه دهد بدون آنکه ذره‌ای تلاش و کوشش کند:

و خالویش بعد از مدت‌ها آمده بود به آبادی تا با دایه حرف بزند با بچه‌های پر از سوغاتی و چشمان دایه برق زده بود و مادر هرروز ناهارش را به او می‌داد و خانه‌های دیگر که هر روز دایه را مهمان می‌کردند تا برکت از سر سفره شان نرود و با دعای دایه کسی بیمار نشود و باران به موقع بیارد و مرده‌هایشان در گور آسوده باشند. (روانی پور، ۱۳۶۹: ۹)

از سطور بالا برمی‌آید منیرو روانی پور دایه پیر را به عنوان نماد افرادی به کار می‌گیرد که حیات خویش را در گرو پیروی کورکورانه مردم از آنان می‌داند. عبارت «چشمان دایه برق زده بود» نشان از مکنونات ضمیر دایه پیر دارد یعنی از اینکه می‌تواند این چنین بر مردم روستا حکمرانی کند بسیار خرسند و خوشحال است، و این کار در آرزوی او می‌کند و با تمویهات و زیرکی عدم پیروی از خود را مساوی با عدم برکت، بیماری افراد و کمبود رزق و روزی و باران و عدم آسودگی مردگان در گور گره می‌زند. درست همانند داستان «قرعه‌کشی» که وارنر پیر عدم پیروی از خود را در حفظ سنت مساوی با عدم برکت می‌پندارد که گویی این دو شخصیت هم‌هویت یا هم‌ذات هستند.

۲-۱-۳. دایه پیر / آقای سامرز

شخصیت دایه پیر شباهتهایی با آقای سامرز دارد. آقای سامرز متولی روستایان است. مراسم قرعه‌کشی توسط آقای سامرز انجام می‌شود، «کسی که وقت و انرژی دارد تا به فعالیت‌های مدنی اختصاص دهد» (جکسون، ۲۰۰۸: ۶-۷). آقای سامرز رهبر آیین قرعه‌کشی است، همان‌طور که نام او نشان می‌دهد، و شغلش مؤید این نکته است که تأمین‌کننده سوخت است، اما «وی فردی عقیم، ناخشنود است که تمایل دارد که بار دردها و غم‌های خود را به دیگران بسپارد، که به جای او عذاب بکشند» (لیناف، ۱۹۵۴: ۳۴). دایه پیر همانند آقای سامرز متولی روستا است. تمام امور روستایان با مشورت دایه پیر انجام می‌شود. وی تصمیم می‌گیرد ستاره دیگر در روستا زندگی نکند و برود بیرون شهر زندگی کند. وی طرفدار خرافات است درست همانند آقای سامرز، زیرا بقای آنان در گرو همین خرافات است. شباهت دیگر بین دایه پیر و آقای سامرز این است که هر دو نازا هستند: «همیشه تنها بودم... باکره پیر آبادی ...» (روانی‌پور، ۱۳۶۹: ۱۳) همین شباهت در داستان «قرعه‌کشی» در مورد آقای سامرز وجود دارد: «مردم برای او متاسف بودند، زیرا اجاقش کور بود و همسرش ملام با او دعوا می‌کرد» (جکسون، ۲۰۰۸: ۷).

۲-۱-۴. نماد و ایمازهای مشابه

۲-۱-۴-۱. سنگ

در هر دو داستان سنگ بسامد بسیار بالایی دارد. سنگ‌ها از اجزای جدایی‌ناپذیر هر دو داستان هستند. در حقیقت تصویر و ایماز غالب در هر دو داستان سنگ است. در داستان منیرو روانی‌پور این واژه بیش از بیست بار تکرار شده است. بسامد بالای سنگ به عنوان نماد انعطاف‌ناپذیری، سختی، سفتی و سنگدلی در هر دو داستان نشان‌دهنده کوری، کوردلی افراد حاضر در هر دو داستان است. در هر دو داستان افراد همانند سنگ شده‌اند؛ یعنی سنگدل شده‌اند. از این رو می‌بینیم سنگ در هر دو داستان یک مضمون و موتیف بسیار بزرگی است؛ به طوری که در هر دو داستان انسان‌ها خود سنگ هستند. سنگدلی جزو شخصیت و منش آنان شده است این موضوع در این جملات در داستان «سنگهای شیطان» آشکار و هویدا است: «نگاه بیزار و یخزده زن»، «زیر نگاه سنگین زن‌ها خودش را به کوچه‌ای انداخت»، «نگاه بیزار زن‌ها که هنوز توی میدان بود»، «مریم زیر نگاه سنگین و سخت دایه خودش را

جمع و جور کرد.» «نگاه یخزده و نگاه سنگین» (روانی پور، ۱۳۶۹: ۱۲). ترکیب سنگ و سنگین در داستان منیر و روانی پور پرده از سنگدلی افراد برمی دارد.

در داستان قرعه کشی موجودیت سنگ در اوج است به طوری که نمی توان سنگ را از داستان حذف کرد. می توان عنوان داستان شرلی جکسون را «سنگ های شیطان» نامید و نه قرعه کشی. در عبارت «اگرچه روستاییان آیین را فراموش کرده بودند و جعبه سیاه آغازین را گم کرده بودند، اما هنوز یادشان می آمد که از سنگ استفاده کنند.» (جکسون، ۲۰۰۸: ۲۰). سنگ نشانه سنگدلی در داستان منیر و روانی پور و شرلی جکسون است که عرصه را برای عشق و بخشش تنگ کرده است و هاله ای از ابهام بر روی آن گسترانیده است. رابرت جی لیفتون (Lifton) معتقد است دوران امروز «عصر بی حسی» است (لیفتون، ۱۹۷۰: ۴۳). همین تفکر در دنیای داستان «قرعه کشی» و «سنگ های شیطان» وجود دارد، انسانهای این دو داستان در عصر بی حسی و سنگدلی به سر می برند و این از سنگهایی که استفاده می کنند آشکار و محرز است: «خانم دلاکروا سنگی آنقدر بزرگ انتخاب کرد که مجبور شد آن را با دو دست بردارد» (جکسون، ۲۰۰۸: ۲۰). و در داستان سنگ های شیطان که می بیند عصر بی حسی و سنگدلی در اوج است: «دید که دو پنجره باز شد و زناتی که اخم کرده بودند پسرانشان را صدا زدند و با دیدن او روی ترش کردند و یعد لنگه های پنجره که با سروصدا بسته شد» (روانی پور، ۱۳۶۹: ۱۲).

رولو می (May) تجربه معاصر را به عنوان اسکیزوئید توصیف می کند که در آن افراد با احساسات خود بیگانه هستند و برای همین از روابط نزدیک و دوستانه با دیگران اجتناب می کنند (می، ۱۹۶۹: ۱۶). همین تفکر در هر دو داستان حاکم است و افراد با احساسات خود بیگانه هستند و همدیگر را درک نمی کنند. لینگ (Lainig) بر این عقیده است که واقعیت های اجتماعی ما بسیار زشت شده اند، زیرا حقیقت تبعید شده است و زیبایی تقریباً دیگر ممکن نیست، چرا که به چیزی بیش از یک دروغ تبدیل شده است (لینگ، ۱۹۶۷: ۱۱۴). این واقعیت اجتماعی درون داستان که یک انسان بیگانه را سنگسار کنند نشان از تبعید و نبود حقیقت و تهی بودن آن جامعه است. لیونل روبینوف (Rubinoff) فیلسوف می نویسد که «انسان مدرن چنان مورد بی مهری و بی حرمتی قرار گرفته است که عملاً به دنبال بهانه ای برای دیوانه شدن است و از هر فرصتی برای این کار استفاده می کند» (روبینوف، ۱۹۶۸: ۸۳). این دیوانگی و جهالت انسانهای داستان در هر دو داستان حضور و نمود دارد به این دلیل که این

افراد در هر دو داستان با سنگ تداعی می‌شوند و نه مهری دیده‌اند و نه مهری می‌ورزند. جان ورنون (Vernon) استدلال می‌کند که قرن بیستم شاهد یک شورش گسترده علیه عقلانیت بوده است (ورنون، ۱۹۷۳: یازده). این جمله ورنون در هر دو داستان مصداق دارد و اکثر شخصیت‌های داستان «سنگهای شیطان» و «قرعه‌کشی» عاری از عقلانیت هستند و دنیای آن سرشار از وهم و به دور از فهم است.

۲-۱-۴-۲. پیر

در داستان «سنگهای شیطان» واژه پیر بیش از هیچ‌کس تکرار شده است. تکرار این واژه بسیار تعمدی است و نشان‌دهنده حرف دل نویسنده است که خودش را در پشت تکرار این کلمه مخفی کرده است. تکرار نشان تأکید نویسنده است. داستان قرعه بر کلمه پیر تأکید دارد و این پیر را برای افرادی مانند وارنر به کار می‌برد که عاشق سنن خرافی هستند و رزق و روزی خود را در حفظ خرافات در جامعه می‌بینند. در داستان منیرو روانی‌پور تکرار این واژه حاکی از تنفر و انزجار وی نسبت به خرافات است که دایه پیر طرفدار خرافات است زیرا این کلمه صفتی است برای «دایه» درست همانند داستان قرعه‌کشی که کلمه پیر صفتی است برای وارنر پیر که طرفدار حفظ خرافات است.

۲-۱-۴-۳. رنگ سیاه

نکته جالب توجه در داستانهای سنگهای شیطان و قرعه‌کشی تکرار و بسامد بالای رنگ سیاه است. این واژه بیش از سیزده بار در داستان سنگهای شیطان تکرار شده است. رنگ سیاه بر فضای داستان حکمفرما است. بسامد بالای کلمه «سیاه» در داستان در عبارات «دایه با لباس سیاه همیشگی اش»، «جن سیاه و گرسنه»، «همیشه سیاه»، «گز آشنا و قدیمی از سرما سیاه شده بود»، «مینار سیاهش»، «هزار چشم سیاه ورقلمبیده»، «چشم‌های سیاه قورباغه‌ای»، نشان از وجود جهل و فقر فرهنگی بر فضای روستا دارد. رنگ سیاه حکایت از وسواس منیرو روانی‌پور نسبت به نیروی همه‌گیر سیاهی است که دائماً در داستانش تکرار می‌شود. رنگ سیاه نشان‌دهنده مرگ، پوسیدگی، فساد، تهدید و رعب است و به عنوان یک نیروی شوم عمل می‌کند که خود را در عبارت «جن سیاه» نشان می‌دهد که همه جا حضور دارد و «همه چیز را بو می‌کشد». جن سیاه در داستان با دایه پیر تداعی می‌شود «جن سیاه و گرسنه که معلوم نبود از کجا آمده و خون و گوشت مردم را می‌خورد» (روانی‌پور، ۱۳۶۹: ۱۳). این رنگ سیاه که

نمایانگر دایه پیر است با مریم که نماد پاکی است در تضاد کامل است: «دختر من مثل قرآن پاک است» (همان، ۱۷).

رنگ سیاه در داستان قرعه کشی بیش از سیزده بار تکرار شده است. این رنگ با جعبه تداعی می‌شود، در تضاد کامل با رنگ بهار و نماد مرگ و بیانگر روح حاکم بر مراسم قرعه کشی است. جعبه سیاه نقش مهمی در داستان بازی می‌کند، زیرا محور اصلی داستان است. این جعبه دلالت‌های فراوانی دارد و صرفاً یک جعبه سیاه نیست. رنگ سیاه جعبه نشان‌دهنده مرگ، عزاداری و مجازات است. نام همه افراد در این جعبه قرار می‌گیرد و هر کس که انتخاب شود با سنگسار روبرو می‌شود. رنگ سیاه همچنین نشان‌دهنده جهل، سفاهت و حماقت روستاییان است. مردم روستا از رها کردن این جعبه سیاه امتناع می‌ورزند که حکایت از عمق جهالت و حماقت این افراد می‌کند.

۳. نتیجه‌گیری

وفق نظر رنه ولک «سنگ‌های شیطان» و «قرعه کشی» با هم تطبیق داده شدند و با مقایسه این دو اثر مشخص شد در بعد ادبیّت و بینامتنیّت این دو داستان مشابه هستند، از جمله توازن و تساوی شخصیت‌ها، رنگ‌ها، نمادها و مضمون‌ها. دایه پیر در داستان سنگ‌های شیطان با وارنر پیر توازن و تساوی دارد. وارنر به معنی هشدار دهنده است و کنش و نقشش همانند دایه پیر است. هر دو هشدار می‌دهند که رسم و رسوم خرافی باید به جای خود باقی بمانند. اینان متولیان روستا هستند که رزق و روزی خود را در هشدار دادن به مردم برای پایبندی به حفظ رسوم غلط می‌بینند. در هر دو داستان رنگ سیاه بسامد بالایی دارد و نماد شیطانی، تاریکی و ظلمت است. تصویر دیگری که در هر دو داستان بسیار پررنگ است و بسامد بالایی دارد، سنگ است که نماد سنگدلی و سرسختی در برابر روشنی و پیشرفت است. در هر دو داستان جوانان با سنت‌های غلط به مبارزه می‌پردازند و خواهان نابودی و ریشه‌کن شدن این خرافه‌ها هستند. این نشانی از تقابل بین نسل‌ها در هر دو داستان است. هر دو داستان از محیط روستا استفاده می‌کنند تا نویسندگان کوتاه‌فکری و عدم رشد را بین افراد نشان دهند و از این طریق با خرافه به مبارزه بپردازند. در هر دو داستان شاهد پایان تلخ و غم‌انگیزی هستیم: تسی و مریم در زیر سنگ‌ها له می‌شوند. نویسندگان با استفاده از موتیف سنگ تسی و مریم را قربانیان کوردلی و سنگدلی و سیه‌سیرتی افرادی می‌بینند که از

مطاوعت سلطان رحیمی به متابعت شیطان رجیمی گام برمی‌دارند و برای منافع خود دیگران را قربانی می‌کنند. این افراد سنگدل از شعاع عقل و نور عدل حظی نبرده و در دام خرافات گیر افتاده‌اند. از قِبَل قیاس این دو داستان به این نتیجه می‌رسیم که «سنگ‌های شیطان» و «قرعه‌کشی» را باید در حیطه ادبیات جهان به حساب آورد، زیرا نویسندگان به مسایل جهانی توجه نموده‌اند، ظلم‌ستیزی را ذم کرده‌اند و قلم را برای دفاع از مظلوم به کار گرفته‌اند. خرافه‌ستیزی که مفهومی جهانی است در این تحقیق، این دو نویسنده را به هم گره زد و به هم نزدیک کرد؛ چراکه هم منیرو روانی‌پور و هم شرلی جکسون خدمت به انسان را بزرگترین دغدغه می‌دانند و می‌خواهند انسان را از چنگال خرافه‌رهایی بخشند. بی‌شک روانی‌پور و جکسون منتقد افرادی هستند که دین را صرفاً در مناسک و جلوه‌های بیرونی آن می‌بینند و اخلاق را فراموش کرده‌اند. با وجود وجوه مشترک فراوان محتوایی و فرمی در سبک روایی دو نویسنده و با در نظر داشتن تقدّم زمانی شرلی جکسون، می‌توان چنین نتیجه گرفت که منیرو روانی‌پور از شرلی جکسون به عنوان یک نویسنده صاحب‌سبک و پیشرو در زمینه داستان‌پردازی تا حدی تأثیر پذیرفته‌است.

کتابنامه

الف. منابع فارسی

- جباری قره باغ، فاطمه؛ دری، نجمه. (۱۴۰۲). «مطالعه تطبیقی داستان‌های عامه ایرانی و آلمانی (مطالعه موردی: حکایت‌های ملانصرالدین و افسانه‌های برادران گریم)». *نشریه ادبیات تطبیقی*، ۱۵(۲۸). ۱-۳۲. doi: 10.22103/jcl.2023.20369.3546
- رحمانیان، زینب؛ عادل‌زاده، پروانه؛ پاشایی فخری، کامران. (۱۳۹۹). «مردم‌شناسی دینی در آثار منیرو روانی‌پور و شهرنوش پارسی‌پور». *سبک‌شناسی نظم و نثر فارسی* (بهار ادب)، ۱۳(۲) (پی در پی ۴۸)، ۱۷۷-۱۹۲.
- روانی‌پور، منیرو. (۱۳۶۹). *سنگ‌های شیطان*. چاپ اول. تهران: نشر مرکز.
- شاکری، جلیل؛ روزبه، روح‌الله. (۱۴۰۱). «بررسی تطبیقی رمان رؤیای تَبَّت فریبا وفی و عروس فریبکار مارگارت آتوود از منظر فمینیستی». *نشریه ادبیات تطبیقی*، ۱۴(۲۶). ۱۹۰-۱۵۹. doi: 10.22103/jcl.2022.18495.3377

- قاسم‌زاده، رضا؛ فرضی، حمیدرضا؛ دهقان، علی. (۱۳۹۶). «چالش سنت و مدرنیته در رمان «اهل غرق» منیرو روانی پور». *زبان و ادب فارسی* (نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز). ۷۰ (۲۳۵)، ۱۷۹-۲۰۲.
- مونسان، فرزانه؛ خائفی، عباس؛ تسلیمی، علی؛ خزانه دارلو، محمدعلی. (۱۳۹۳). «بینش اساطیری در آثار منیرو روانی پور». *ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی* (زبان و ادبیات فارسی) ۱۰ (۳۷). ۳۰۳-۳۳۷.
- ناظمیان، رضا؛ طباطبایی، سمیه‌السادات. (۱۳۹۱). «بررسی تطبیقی شخصیت اصلی و شخصیت‌پردازی آن در داستان حادثه شرف یوسف ادریس و سنگ‌های شیطان منیرو روانی پور». *کاوش‌نامه ادبیات تطبیقی* (نقد و ادبیات تطبیقی سابق). ۲ (۷). ۱۵۱-۱۳۱.

ب: منابع لاتین

- Bagchee, Shyamal. (1979) "Design of Darkness in Shirley Jackson's 'The Lottery'." *Notes on Contemporary Literature*. Vol9 4: 8-9
- Bentham, Jeremy. (1977). *A Comment on the Commentaries and a Fragment on Government*, edited by J. H. Burns and H. L. A. Hart. London: The Athlone Press.
- Bloom, Harold (2009). *Shirley Jackson*. New York: Infobase Publishing.
- Freimuth, Vicki S., and Kathleen Jamieson (1977). "The Lottery": An Empirical Analysis of Its Impact." *Research in the Teaching of English* 11, no. 3: 235-43. <http://www.jstor.org/stable/40170828>.
- Friedman, Lenemaja. (1975). *Shirley Jackson*. No. 253. Twayne Pub.
- Gibson, James M. "An Old Testament Analogue for 'The Lottery.'" *Journal of Modern Literature* 11, no. 1 (1984): 193-95. <http://www.jstor.org/stable/3831163>.
- Jackson, Shirley. (2008) *The Lottery*. New York: Creative Education Publication.
- Laing, R. D. (1967) *The Politics of Experience*, New York: Ballantine Books.
- Lainoff, Seymour. (1954). "Jackson's the Lottery", *The Explicator*, 12:5, 74, DOI: 10.1080/00144940.1954.11481741.
- Lifton, Robert Jay, (1970) *Boundaries*. New York: Vintage Books.

- May, Rollo, (1969). *Love and Will*, New York: Norton.
- Nebeker, Helen. E. (1974). "The Lottery": Symbolic Tour de Force. *American Literature*, 46(1), 100–108.
<https://doi.org/10.2307/2924129>
- Parks, John. G. (1984). Chambers of Yearning: Shirley Jackson's Use of the Gothic. *Twentieth Century Literature*, 30(1), 15–29.
<https://doi.org/10.2307/441187>
- Rubinoff, Lionel. (1968). *The Pornography of Power*. New York: Ballantine Books.
- Skard, Sigmund. (1944) "The Use of Color in Literature: A Survey of Research." *Proceedings of the American Philosophical Society*, vol. 90, no. 3, 1946, pp. 163–249. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/3301043>. Accessed 14 Dec. 2022.
- Vernon, John. (1973) *The Garden and the Map: Schizophrenia in Twentieth Century Literature and Culture*. Urbana: University of Illinois Press.
- Wellek, René (1963). *Concepts of Criticism* ed. S. G. Nichols, Jr. New Haven and London: Yale UP.
- Williams, Richard, H. (1979) "A Critique of the Sampling Plan Used in Shirley Jackson's 'The Lottery'" *Journal of Modern Literature* V, II, 543-44.